

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 18.2020

TIN TỨC SỰ KIỆN

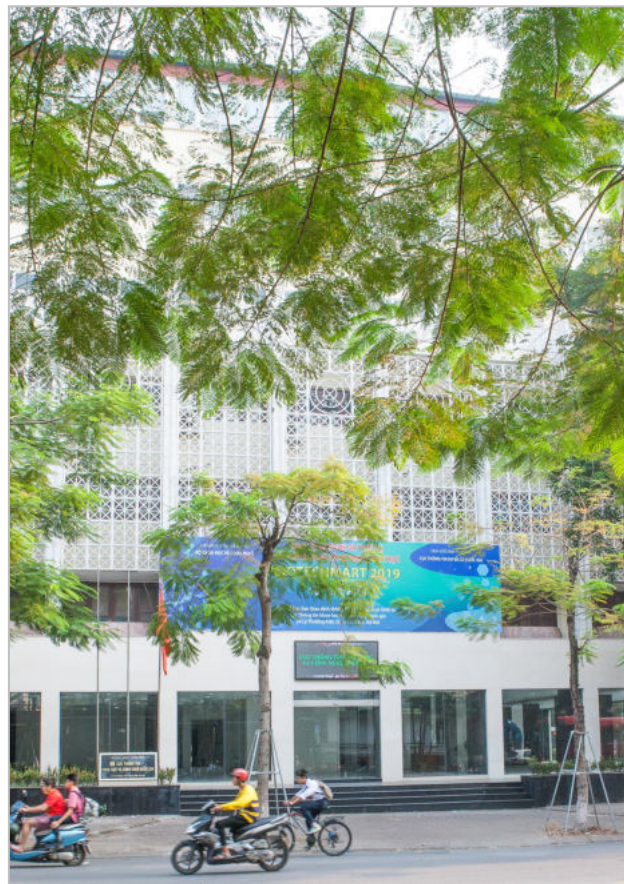
- 01 Cơ hội mở rộng thị trường ra châu Á qua cuộc thi K-Startup Grand Challenge 2020
- 02 Tham vọng của freeC khi hợp tác PERSOL Asia Pacific
- 03 Nền tảng chia sẻ kỹ năng trực tuyến Việt nhận vốn đầu tư
- 04 Ứng dụng học máy Bizzi.vn nhận đầu tư từ quỹ đầu tư 500 Startups

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 Rens Coffee Shoe: Thương hiệu giày thân thiện với môi trường
- 06 Khu vực khởi nghiệp bùng nổ ở Ấn Độ bắt đầu có dấu hiệu suy giảm

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 07 Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo của Việt Nam 2019 (Phần cuối)

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

CƠ HỘI MỞ RỘNG THỊ TRƯỜNG RA CHÂU Á QUA CUỘC THI K-STARTUP GRAND CHALLENGE 2020

Khoinghiiep.org.vn - Cuộc thi được kỳ vọng hỗ trợ startup Việt Nam có thể mở rộng thị trường ra nước ngoài, đây một bài toán khó mà nhiều doanh nghiệp khởi nghiệp luôn muốn tìm lời giải phù hợp

Đây là cuộc thi thường niên do Chính phủ Hàn Quốc tổ chức từ năm 2016, nhằm thúc đẩy sự phát triển của các startup tiềm năng thông qua việc kết nối các nguồn lực hỗ trợ cần thiết cũng như mở rộng thị trường tại các nước châu Á với bước đệm là thị trường Hàn Quốc.

Năm 2020, Trung tâm hợp tác công nghệ thông tin Hàn Quốc tại Hà Nội, thuộc Cơ quan Xúc tiến công nghiệp công nghệ thông tin Hàn Quốc, là đơn vị chịu trách nhiệm triển khai cuộc thi K-Startup Grand Challenge 2020 (KSGC 2020) tại Việt Nam, vừa công bố các thông tin chi tiết về cách thức và quyền lợi dành cho các startup Việt tham gia.

Đối tượng tham gia là các dự án khởi nghiệp, có thời gian hoạt động dưới 7 năm, có ít nhất một thành viên đội ngũ sáng lập là người có quốc tịch tại một trong các quốc gia như Việt Nam, Lào, Myanmar, Campuchia, Philippines, Hồng Kông và Đài Loan.

Giải thưởng cho startup quán quân là 120.000 USD, á quân là 60.000 USD, giải 3 là 30.000 USD, giải 4 là 20.000 USD và giải 5 là 10.000 USD.

Ngoài ra, các startup tham gia cuộc thi còn có thể tiếp cận nhiều hỗ trợ khác như kết nối với các quỹ đầu tư hàng đầu tại khu vực châu Á, được chính phủ Hàn Quốc hỗ trợ để định cư và thiết lập cơ sở kinh doanh tại “xứ sở kim chi”,...

Theo lịch trình cuộc thi, 60 startup đứng đầu được tuyển chọn sẽ tham gia chương trình tăng tốc khởi nghiệp kéo dài 3,5 tháng tại Hàn Quốc (có kinh phí hỗ trợ lên đến 15.490 USD/đội) và trình bày sản phẩm trước các nhà đầu tư tại ngày hội đầu tư.

Sau đó, Ban tổ chức sẽ chọn ra 30 startup tham gia chương trình hỗ trợ thành lập tại Hàn Quốc kéo dài thêm 3,5 tháng tiếp theo (có kinh phí hỗ trợ lên đến 15.490 USD/đội).

Theo ban tổ chức cuộc thi, đến năm 2019, KSGC đã nhận được 7.402 đơn đăng ký dự thi từ 151 quốc gia, cùng hơn 1,2 tỷ USD vốn đầu tư startup được xúc tiến.

Thông qua cuộc thi, startup có thể tiếp xúc và tìm đến các cố vấn, hỗ trợ giải quyết các trở ngại từ ngôn ngữ đến thói quen tiêu dùng, chính sách pháp lý,.../.

CEO Kazuki Kunimoto (ngoài cùng bên trái) và các nhân viên tại văn phòng TP HCM.

THAM VỌNG CỦA FREEC KHI HỢP TÁC PERSOL ASIA PACIFIC

Vnexpress.net - Khoản đầu tư 900.000 USD sẽ được freeC tăng cường sức mạnh nền tảng (platform), trí tuệ nhân tạo và chuyên gia tìm kiếm nhân sự (headhunter).

FreeC - công nghệ tuyển dụng AI đến từ Nhật vừa nhận 900.000 USD từ Công ty PERSOL Asia Pacific. Theo đại diện freeC, hợp tác chiến lược này sẽ giúp đơn vị rút ngắn thời gian tuyển dụng bằng AI; tăng độ chính xác khi gợi ý ứng viên lên 3 lần. PERSOL Asia Pacific cũng sẽ chia sẻ kho dữ liệu nhân sự, cử chuyên gia dày dặn kinh nghiệm tham gia đào tạo, tư vấn giải pháp nhân sự toàn diện cho đội ngũ headhunter của freeC. Ông Takayuki

Yamazaki, đại diện PERSOL Asia Pacific kỳ vọng, hai bên sẽ trở thành những công ty nhân sự dẫn đầu, tạo ra thay đổi đột phá trên thị trường tuyển dụng tại khu vực.

Thành lập tháng 10/2018 tại Tokyo (Nhật Bản), freeC gây ấn tượng với các ứng viên nhờ nền tảng tuyển dụng bằng công nghệ AI. Sau 3 tháng ra mắt, ứng dụng thu hút hơn 100.000 người dùng. Đến tháng 4 năm nay, đã kết nối hơn 200.000 người

tim việc, trên 4.000 doanh nghiệp, trong đó có 200 công ty Nhật Bản.

Theo ông Kazuki Kunimoto, nhà sáng lập kiêm CEO freeC, ứng dụng hướng tới thay đổi cách thức tuyển dụng cổ hữu tại thị trường Việt Nam và châu Á. "So với các nền tảng tuyển dụng (HR) trên thị trường, freeC là 'HR Tech' kiểu mới, với hàm lượng công nghệ cao hơn, ứng dụng trí tuệ nhân tạo, quy trình tự động hóa robot (RPA)...", vị đại diện nói. Cụ thể, freeC cung cấp công nghệ tuyển dụng đa kênh 4.0, trang bị một số tính năng dựa trên công nghệ AI như đề xuất việc làm tự động, chat trực tiếp giữa nhà tuyển dụng với ứng viên, theo dõi ứng viên tiềm năng, ứng tuyển một chạm...

Ngoài ra, nền tảng có cách sàng lọc hồ sơ nhân sự khác với cách làm thủ công tại nhiều doanh nghiệp. Trong đó, cho phép nhà tuyển dụng đăng tin và xem hồ sơ ứng viên miễn phí; cập nhật thông tin ứng viên nhằm cung cấp dữ liệu cho AI. Sau đó, trí tuệ nhân tạo phân tích trên thời gian thực và xử lý các dữ liệu theo ngành nghề, công việc, kỹ năng, sở thích... Theo đơn vị chủ quản, hệ thống giúp rút ngắn thời gian tuyển dụng xuống xấp xỉ 30%; nâng độ chính xác khi tìm kiếm và gợi ý ứng viên sáng giá lên gấp 3 lần. Đồng thời, sử dụng các thuật toán riêng để đánh giá mức độ sẵn sàng thay đổi công việc của mỗi ứng viên. Từ đó, cung cấp thông tin cho chuyên viên headhunter tìm kiếm nhân sự phù hợp.

Bên cạnh đầu tư nền tảng công nghệ, freeC sở hữu đội ngũ nhân sự nhiều kinh nghiệm. Nhà sáng lập, CEO Kazuki Kunimoto tốt nghiệp Đại học Oklahoma (Mỹ), tham gia ABeam Consulting, sáng lập Kijin Edutainment chuyên đào tạo doanh nghiệp; IGS Asia trong lĩnh vực nhân sự ứng dụng AI và tham gia các thương vụ M&A cho Deloitte, Lotte. Ngoài ra, CPO Watanabe Koichi và CDO Ashish Yadav có nhiều năm làm việc tại các tập đoàn công nghệ quốc tế.

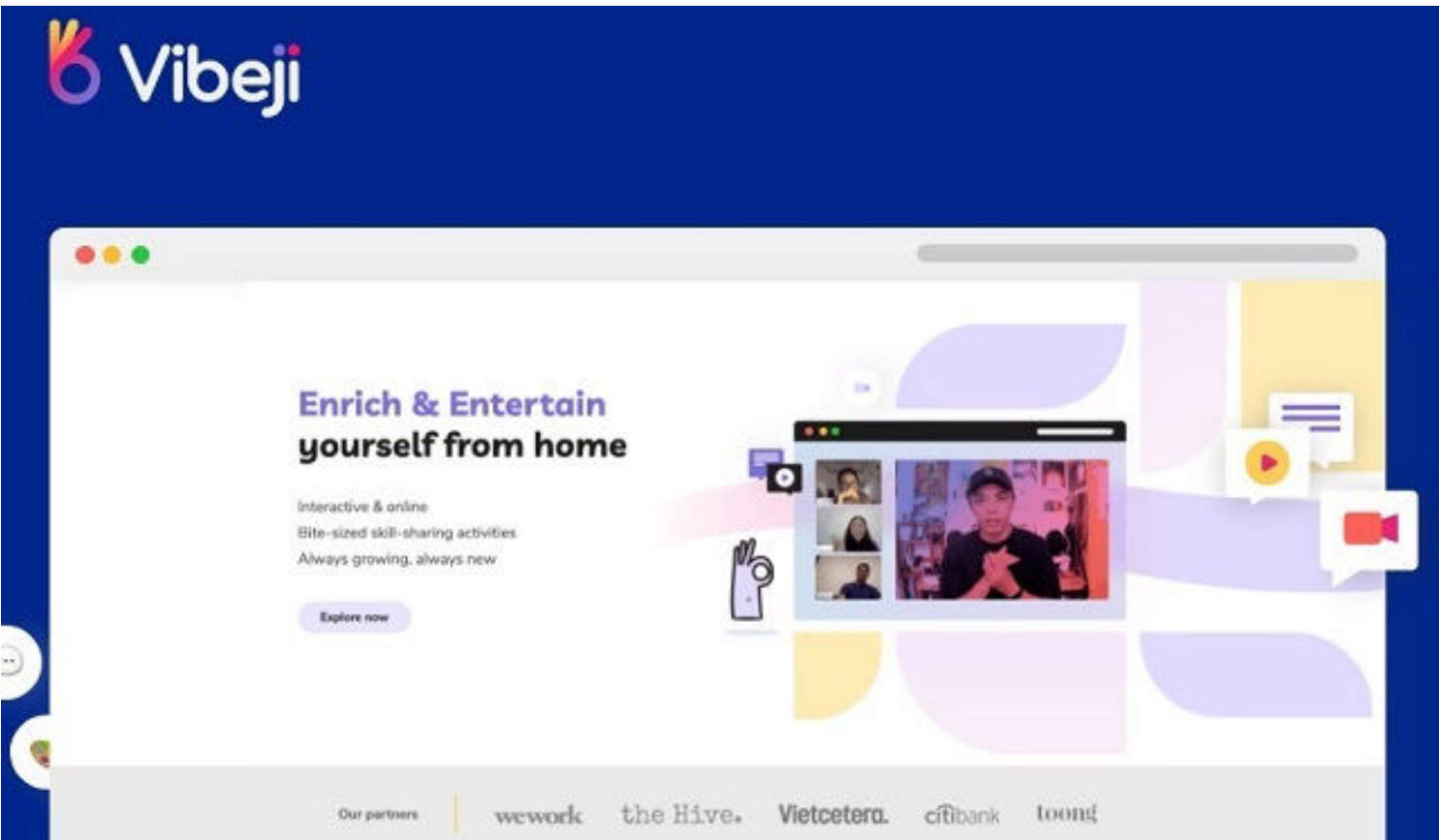
Hiện startup này hướng tới mở rộng mạng lưới hơn 50 văn phòng tại Australia, Trung Quốc, Hong Kong, Ấn Độ, Indonesia, Hàn Quốc, Malaysia, New Zealand, Philippines, Singapore, Đài Loan, Thái Lan và Việt Nam. Đồng thời đặt mục tiêu trở thành công ty công nghệ tuyển dụng nhân sự lớn nhất Đông Nam Á, thị trường sở hữu hơn 60 triệu lao động với 108 vị trí công việc đang "khát" nhân sự, đại diện đơn vị cho hay.

PERSOL Asia Pacific có trụ sở tại Singapore, trực thuộc PERSOLKelly. Hiện là một trong những công ty tuyển dụng lớn nhất khu vực châu Á - Thái Bình Dương.

Văn phòng FreeC

Địa chỉ: The Sun Thao Dien, số 8, đường Số 66, Thảo Điền, quận 2, TP HCM

Hotline: 028 225 34031

Giao diện nền tảng chia sẻ kỹ năng trực tuyến Vibeji

NỀN TẢNG CHIA SẺ KỸ NĂNG TRỰC TUYẾN VIỆT NHẬN VỐN ĐẦU TƯ

Vnexpress.net - Vibeji - nền tảng chia sẻ kỹ năng trực tuyến vừa gọi vốn thành công 100.000 USD từ Reapra, của Singapore.

Lê Cao Trí, nhà sáng lập Vibeji cho biết, nền tảng vẫn nhận được vốn đầu tư trong giai đoạn khó khăn này là do sự nhanh nhạy trong việc tạm ngưng các hoạt động offline. Vibeji chuyển đổi hoàn toàn mọi công việc lên môi trường trực tuyến và mở ra phân khúc mới hướng đến đối tượng người dùng trên toàn thế giới.

"Đây là nền tảng gắn với các hoạt động chia sẻ kỹ năng trực tuyến, ngắn gọn, tương tác cao khi kết

nối người tạo ra và người tìm kiếm trải nghiệm mới", Lê Cao Trí nói.

Ra mắt tháng 5/2019, số lượng người dùng (đăng ký tài khoản và chọn hoạt động) đến đầu năm nay của Vibeji đạt khoảng 600 người. Con số này tăng lên gấp đôi trong thời gian Covid-19. Số lượng người tham gia chia sẻ trên Vibeji đạt khoảng 200 người. Với những người trẻ, mô hình làm việc trực tuyến dễ dàng tiếp cận trong thời điểm giãn cách xã

hội mà không cần phải từ bỏ hoàn toàn việc giải trí, gặp gỡ và trải nghiệm thế giới. Ngoài ra, Vibeji cũng tạo ra nguồn thu nhập thứ cấp cho những người mất công việc chính hoặc đang nghỉ không lương.

"Tất cả chúng ta nên đóng góp gì đó cho thời điểm khó khăn này. Mang công việc và dịch vụ lên môi trường trực tuyến cũng là giải pháp. Vibeji nơi để giới trẻ có thể tiêu khiển, hoặc chia sẻ kiến thức và đam mê với mọi người và được trả công", Lê Cao Trí nói thêm.

Là một người trẻ yêu thích du lịch và khám phá cuộc sống đó đây, Trí nhận thấy rằng không có nhiều hoạt động giải trí khi anh sống hoặc đi du lịch đến một thành phố bất kỳ. Người dân hầu như chỉ đi xem phim, dự các buổi trao đổi kiến thức vào cuối tuần hoặc rủ nhau tụ họp ở cà phê, quán nhậu. Trong khi

trên thực tế, họ cũng có thể lựa chọn các hoạt động thú vị hơn, mang tính độc lập do người khác tổ chức.

Anh cho biết hầu hết bạn bè của anh có khả năng cung cấp những hoạt động đó thông qua việc chia sẻ kiến thức về sở thích, đam mê, chuyên môn và có thể kiếm tiền từ việc chia sẻ của mình. Trí bắt đầu tổ chức hoạt động riêng và mời bạn bè tham dự. "Đây thực sự là một dịch vụ được dẫn dắt bởi một người trẻ thuộc thế hệ millennial, một Airbnb cho các hoạt động giải trí", anh nói.

"Ví dụ như một anh bạn ở Sài Gòn đã dạy cho tôi cách hút xì gà hay tôi có thể học về rượu từ những người rất sành. Họ không phải giáo viên đứng lớp chuyên nghiệp nhưng họ biết sâu và đam mê về thứ họ chia sẻ", nhà sáng lập Vibeji chia sẻ./.

ỨNG DỤNG HỌC MÁY BIZZI.VN NHẬN ĐẦU TƯ TỪ QUỸ ĐẦU TƯ 500 STARTUPS

Baodautu.vn - JStartup Bizzi.vn cho biết vừa qua huy động thành công khoản đầu tư vòng hạt giống từ quỹ đầu tư mạo hiểm 500 Startups Vietnam cùng các nhà đầu tư thiên thần khác.

Trong bối cảnh nhiều doanh nghiệp lựa chọn việc chuyển đổi số trong mùa dịch, cơ hội đang đến rất rõ ràng với các công ty cung cấp giải pháp trực tuyến.

Bizzi.vn một công ty cung cấp giải pháp xử lý tự động hóa đơn điện tử tại Việt Nam vừa gọi vốn thành công quỹ đầu tư mạo hiểm 500 Startups Vietnam. Số vốn cụ thể không được tiết lộ và 500 Startups đóng vai trò nhà đầu tư thiên thần trong vòng này.

“Số vốn đầu tư từ 500 Startups và các nhà đầu tư thiên thần cho phép chúng tôi tăng tốc phát triển hơn nữa. Chúng tôi tin rằng giải pháp của Bizzi giải quyết bài toán hiệu suất, giúp các kế/kiểm toán viên tiết

kiệm thời gian làm các công việc thủ công, từ đó có thể tập trung cho việc phân tích và tư vấn,” ông Nghĩa Vũ, đồng sáng lập và CEO của Bizzi cho biết.

Về khoản đầu tư này, ông Eddie Thái, Giám đốc quỹ 500 Startups Vietnam, cho biết: “Trong một khoảng thời gian ngắn, Bizzi đã xây dựng được một giải pháp ưu việt được đón nhận bởi những khách hàng toàn cầu. Chúng tôi tin tưởng vào sự phát triển trong tương lai của startup này.”

Được thành lập từ cuối năm 2019 bằng việc ra mắt tính năng xử lý hóa đơn tự động, Bizzi cho biết hiện đang phục vụ cả các doanh nghiệp nhỏ cũng

Hai founder người Việt của Bizzi.vn có 30 năm kinh nghiệm làm việc tại các công ty khởi nghiệp có danh tiếng và các tập đoàn toàn cầu tại châu Á và Mỹ.

như các doanh nghiệp quy mô lớn như các công ty kế/kiểm toán tại Việt Nam. Khách hàng của công ty có thể kể đến nhà cung cấp dịch vụ mở rộng thị trường DKSH, nhà phân phối sản phẩm dinh dưỡng 3A Nutritions, chuỗi cửa hàng tiện lợi Hàn Quốc GS25, cùng nhiều khách hàng khác.

Số liệu từ các báo cáo ngành chỉ ra rằng nền kinh

tế kĩ thuật số của Việt Nam sẽ chạm mốc 25 tỷ USD vào năm 2025. Đây là một mức tăng trưởng cực lớn nếu biết rằng giá trị thị trường vào năm 2018 chỉ ở mức 9 tỷ USD. Một số dự báo cho thấy nền kinh tế kĩ thuật số có thể đóng góp 162 tỷ USD trong vòng 20 năm tới./.

RENS COFFEE SHOE: THƯƠNG HIỆU GIÀY THÂN THIỆN VỚI MÔI TRƯỜNG

Cùng với Amanotes, Rens là một trong 07 dự án trong lĩnh vực kinh doanh và startup được tạp chí Forbes Việt Nam bình chọn là 30 gương mặt dưới 30 tuổi nổi bật nhất của Việt Nam năm 2020 (30 Under 30). Điểm đặc biệt của dự án là do hai đồng sáng lập thực hiện ở Phần Lan – một trong những quốc gia có nền kinh tế phát triển và làn sóng khởi nghiệp diễn ra mạnh mẽ.

Những chàng trai làm nên thương hiệu Rens

Trần Bảo Khánh (Jesse Khánh Trần) hiện đang sinh sống và làm việc tại Helsinki (Phần Lan). Đặt chân đến mảnh đất này vào năm 2012, chàng trai sinh năm 1990 đã theo học tại trường đại học Aalto, Mikkeli Campus - một trong những ngôi trường kinh tế danh giá nhất châu Âu. Tận dụng cơ hội, Khánh Trần theo học và đã tốt nghiệp cử nhân tại Aalto Mikkeli. Ngay sau khi ra trường Khánh Trần làm việc cho một startup quốc tế và thành công trong lĩnh vực

Thương mại điện tử của Phần Lan. Sau một thời gian làm việc tại công ty này, Khánh Trần đã xây dựng được nhiều mối quan hệ trong giới kinh doanh tại Phần Lan và tự tin tách ra mở startup đầu tiên tên là FactoryFinder. Từ startup này, Khánh Trần tiếp tục mở rộng thêm mạng lưới đối tác và các mối quan hệ kinh doanh. Với những kinh nghiệm làm việc quý giá, mạng lưới đối tác kinh doanh và đặc biệt có một người đồng sáng lập tốt như Sơn Chu (CTO, CMO của Rens), chàng trai sinh năm 1994 tại Hà Nội, cũng

là cựu sinh viên tốt nghiệp ngành lập trình viên tại Phần Lan. Sau khi ra trường, chàng trai 26 tuổi đã làm việc tại một tập đoàn lớn ở Phần Lan với mức lương cao hơn nhiều lần so với mặt bằng chung của các công ty công nghệ lớn tại Việt Nam, nhưng công việc tốt cùng mức lương cao đi cùng với sự đánh đổi. “Đi làm công việc tốt ở một môi trường năng động cùng mức lương đáng mơ ước, đây là những điều quá tuyệt vời cho một người mưu sinh trên đất khách, nhưng thật ra mình đánh mất nhiều thứ đó là không tạo được sản phẩm với bản sắc cá nhân” - Sơn Chu bộc bạch. Chỉ đến khi gặp Khánh Trần-Son Chu mới cảm nhận được người đồng chí hướng. Rens Coffee Shoe là dự án của hai chàng trai trẻ thế hệ 9X, ra mắt lần đầu tại Thủ đô Helsinki (Phần Lan) tháng 6/2018 với mục tiêu tạo ra sản phẩm là những đôi giày vừa thời trang, vừa thân thiện môi trường.

Rens - thương hiệu giày sneakers (giày đế cao su) làm từ bã cà phê và vỏ chai nhựa được giới thiệu trên website gọi vốn cộng đồng lớn nhất thế giới (www.kickstarter.com). Ngay lập tức, sản phẩm đã “gây bão” với kỷ lục đạt được mục tiêu gây quỹ của mình trong vòng chưa đầy 48 giờ. Sau 24 giờ đầu tiên, đã có 177 người ủng hộ với số tiền 19.000 USD và vượt chỉ tiêu 101%.

Sau hơn 1 tháng “làm mưa làm gió”, Rens nhanh chóng trở thành chiến dịch gọi vốn thành công nhất thị trường Phần Lan với lượng khách hàng hơn 4.000 người từ hơn 60 nước trên thế giới, đạt ngưỡng hơn nửa triệu đô la. Kết thúc thời gian gọi vốn, nhóm đã nhận được 457.000 USD (khoảng 10,4 tỷ đồng) và được các kênh truyền thông mạng xã hội của Liên Hiệp Quốc, Diễn đàn Kinh tế Thế giới, Unilever chia sẻ. Tờ báo Ilta Sanomat nổi tiếng nhất Phần Lan đã ca ngợi Rens và hy vọng rằng giày làm từ bã cà phê sẽ đưa thời trang Phần Lan lên bản đồ thế giới.

Hai nhà đồng sáng lập trẻ đều có một điểm chung, đó là những người đam mê giày sneakers và

có tinh thần khởi nghiệp mạnh mẽ. Hơn nữa, cả hai đều chia sẻ chung mối quan ngại về những ảnh hưởng xấu cho môi trường mà ngành thời trang đang mắc phải. Rens ra đời với sứ mệnh và mục tiêu trở thành thương hiệu giày không những độc đáo mà có còn giá trị bền vững cũng như thân thiện với môi trường. Đối với Rens, đó là những yếu tố mặc định một thương hiệu thời trang trong tương lai cần phải có.

Những đôi sneaker độc đáo của Sơn và Khánh kết hợp nguyên liệu vải làm từ bã cà phê cùng với vỏ chai nhựa tái chế, sử dụng công nghệ mới AquaScreen Tech để tạo ra một loại nguyên liệu hoàn toàn mới. Nó vừa đủ nhẹ và bền, vừa chống thấm nước 100% và độ khô thoáng cao để có thể sản xuất Rens sneakers độc đáo. Những đôi giày “đặc biệt” được tạo nên từ 300 gram bã cà phê tương đương với 21 cốc cà phê cùng 500 ml nhựa tái chế từ khoảng 6 chai nước uống bỏ đi. Vì được tạo nên từ cà phê, những đôi giày có khả năng khử mùi chân rất tốt và khối lượng siêu nhẹ chỉ với 460 gram.

Giới thiệu rõ hơn về sản phẩm, Sơn để hai đôi giày màu trắng được đặt trên bàn. Thoạt nhìn, trông chúng cũng không có gì quá khác lạ so với những đôi giày thời trang được mang bởi hàng triệu người trẻ ngoài kia. Sau đó Sơn đổ nước lên chúng, những giọt nước nhanh chóng lăn đi rồi chẳng buồn đọng lại dù chỉ là một chút...

Một số người hỏi vì sao lại chọn nguyên liệu từ cà phê, Sơn chia sẻ rằng cà phê có tính kháng khuẩn, nhiều cửa hàng nước hoa sử dụng hạt cà phê để trung hòa mùi hương, vì vậy giày sử dụng nguyên liệu này sẽ không có mùi ngay cả trong những ngày hè nóng bức. Khánh cũng cho biết cà phê làm cho đôi giày trở nên sáng màu hơn, chất liệu microfibers làm cho giày khô nhanh hơn và đặc biệt nhất là không thấm nước trong suốt vòng đời của nó.

“Bọn mình đến Phần Lan để học tập nhưng khi

Jesse Khánh Trần - Tổng giám đốc và Đồng sáng lập Rens Original - thương hiệu thời trang bảo vệ môi trường: Làm giày sneaker từ bã cà phê và vỏ chai nhựa tái chế. Anh là người Việt đầu tiên được tạp chí Forbes vinh danh là một trong 30 người trẻ dưới 30 tuổi (30 Under 30) ảnh hưởng nhất ở cả châu Âu và Việt Nam.

dự án được thực hiện, chúng mình mong muốn loại giày này được sản xuất ở quê nhà Việt Nam. Ở Việt Nam đang rất phát triển trong ngành sản xuất và đầu tư, Rens mong muốn được trở thành một phần của sự phát triển đó”, Trần Bảo Khánh chia sẻ. Tuy nhiên, mặc dù rất quan tâm đến thị trường Việt Nam, nhưng hiện giờ sản phẩm của Rens đang được sản xuất chủ yếu tại Đài Loan do công nghệ sản xuất của Việt Nam chưa thể đáp ứng được công nghệ mới này.

Khi được hỏi tại sao lại chọn giày và nguyên liệu bã cà phê để làm startup, chàng trai 27 tuổi cho biết trước hết cả mình cùng người đồng sáng lập là Sơn Chu đều là những tín đồ của giày sneaker, với những kiến thức vốn có về giày họ sẽ không gặp quá nhiều khó khăn để thiết kế ra một đôi giày.

“Là những sneakerhead – những người cuồng giày, bọn mình muốn có được một thương hiệu giày riêng cho mình. Dù sao đây cũng là bước đi đầu tiên, tiếp nối thành công sau giày sneaker, Rens sẽ tiếp tục với các sản phẩm may mặc khác như áo, quần,

nón,... nhưng vẫn đảm bảo không vấp vào xe đổ của ngành thời trang truyền thống vốn gây tác động tiêu cực rất lớn đến môi trường. Còn về sử dụng bã cà phê, như bạn biết-chỉ có một số quốc gia trên thế giới trồng được cây cà phê, nhưng gần như mọi đất nước trên hành tinh này đều tiêu thụ cà phê rất mãnh liệt. Theo thống kê của Forbes, cứ mỗi phút, người tiêu dùng trên thế giới lại mua/sử dụng khoảng 1 triệu chai nhựa và 91% trong số đó không thể tái chế. Mỗi chai nhựa cần tới hàng ngàn năm để phân hủy. Trong khi đó, Hiệp hội Cà phê Anh cho hay, thế giới đang tiêu thụ 2 tỷ cốc cà phê mỗi ngày. Những gì còn sót lại sau mỗi tách cà phê không phải là mùi hương dư đọng hay chút luyến tiếc của thực khách, mà chính là bã cà phê – một trong những thứ chất thải xuất hiện ở mọi bãi rác trên Trái Đất. Bã cà phê bị thải ra môi trường, đẩy xuống cống và ở khắp nơi có in dấu chân con người. Bã cà phê cũng tạo ra khí metan, yếu tố chính dẫn tới biến đổi khí hậu. Thấy được tiềm năng của những thứ đồ bỏ đi, chúng mình mong

muốn tạo nên cuộc cách mạng – cả về lĩnh vực giày thời trang lẫn sử dụng đồ tái chế để bảo vệ môi trường – không chỉ ở Phần Lan mà còn sớm vươn ra toàn cầu”. Trần Bảo Khánh cho biết thêm.

Chia sẻ với cộng đồng, hai chàng trai cho biết, mục tiêu của họ ngay từ đầu là biến Rens Original thành một thương hiệu giày “không chỉ chú trọng vào tính thân thiện môi trường, mà còn phải thật đẹp, thật độc đáo và khiến người ta sẵn sàng bỏ tiền ra để mua”.

Từng bước vượt khó

Ngành thời trang nói chung hay sản phẩm giày sneaker nói riêng từ lâu vốn đã là một thị trường bão hòa, nơi những tên tuổi lớn vẫn cứ thống trị suốt hàng chục năm qua còn những cái tên nhỏ bé mới nổi cũng chỉ vẫy vùng được trong không gian chật hẹp của nó. Hai anh chàng chia sẻ khởi nghiệp không phải con đường đi dễ dàng, nhất là khi đứa con của mình là một sản phẩm mà chưa có ai làm trước đây nhưng lại là một đồ dùng quá quen thuộc với mọi người. Tại sao người ta không chọn Nike, Adidas và lại phải lựa chọn Rens?

“Cùng là làm về giày, nhưng giày của bọn mình khác biệt và mình phải vững niềm tin về sự khác biệt đó. Rens không chỉ là một nhãn hiệu giày thời trang, mà nó còn là đôi giày vì môi trường. Mặc dù có nhiều người đã cười nhưng bọn mình vẫn bám theo điểm độc đáo đó để phát huy” Jesse Khánh Trần cho biết.

“Khi khởi nghiệp, mình có thể tạo ra được những thứ cho riêng mình, mình hoàn toàn làm chủ được bản thân và tự do sáng tạo với những điều mình thích. Tuy vậy phải thừa nhận rằng quãng thời gian làm việc với Rens thật sự vất vả, mình phải thức dậy từ sớm để bắt đầu làm việc từ 8 giờ sáng rồi kết thúc một ngày vào lúc nửa đêm,” Sơn Chu bộc bạch.

Ngoài tạo được dấu ấn cá nhân, hai chàng trai cũng nhận thấy startup đem lại cho họ nhiều cơ hội hơn. “Nói về khởi nghiệp thì nói về câu chuyện liêu

ăn nhiều. Từ lúc mở công ty riêng, bọn mình được gặp gỡ những người cực kì giỏi, vô cùng sáng tạo và truyền cảm hứng rất lớn. Được tự làm chủ, được tự do sống đúng với đam mê mà lại còn kinh doanh có lãi, thì còn gì tuyệt vời hơn,” người đồng sáng lập chia sẻ.

Tuy có nhiều điều bất đồng và không có quá nhiều sở thích giống nhau, nhưng cùng là du học sinh Việt Nam tại Phần Lan, Khánh và Sơn đã gặp gỡ nhau tại nơi đất nước Bắc Âu này để cùng có với nhau một hướng đi về nhãn hiệu giày thời trang vì môi trường. “Phần Lan có rất nhiều chương trình hỗ trợ cho startup và chính sách rất sáng tạo của chính phủ, hơn nữa đây là quốc gia đặc biệt quan tâm đến công nghệ cleantech giúp quá trình nghiên cứu của bọn mình dễ dàng hơn và dễ gạt hái được thành công,” Trần Bảo Khánh cho biết.

Trong tương lai gần, nhóm sẽ mở văn phòng tại thủ đô Helsinki của Phần Lan rồi mở rộng thị trường sang Hoa Kỳ, Châu Âu và Đông Nam Á. Khánh Trần cho biết, Việt Nam có nguồn cung bã cà phê lớn nhưng rất tiếc vẫn chưa có công nghệ để xử lý bã cà phê nhằm tạo ra vải giày phù hợp cho Rens. Ở thời điểm hiện tại, nếu chọn bã cà phê trong nước làm nguồn nguyên liệu thì vẫn phải xuất khẩu sang nước ngoài xử lý rồi nhập khẩu về, như vậy không còn thân thiện với môi trường.

Chia sẻ về kế hoạch trong tương lai, Bảo Khánh “bật mí”, startup luôn hướng về quê hương. Không chỉ đưa sản phẩm của Rens Coffee Shoe về phục vụ khách hàng trong nước, anh còn mong muốn sẽ tạo được chuỗi sản xuất hoàn thiện với nguyên vật liệu có sẵn tại Việt Nam và có thể đóng góp vào việc xây dựng mạng lưới, cách thức điều hành sản xuất công nghiệp “xanh và sạch” của đất nước trong tương lai.

Minh Phượng (tổng hợp)

KHU VỰC KHỞI NGHIỆP BÙNG NỔ Ở ẤN ĐỘ BẮT ĐẦU CÓ DẤU HIỆU SUY GIẢM

Khi các nhà đầu tư mạo hiểm hạ cánh xuống sân bay Delhi, nhiều người sẽ tưởng tượng tới Aerocity, một thành phố mới gồm những tòa nhà kính cao tầng trông rất giống Thung lũng Silicon, Singapore hoặc Thượng Hải. Cyber City, một khu công nghệ khác cách 20 phút đi xe Uber, tràn ngập các lập trình viên trẻ mặc áo phông và quần jean.

Những gì các khu công viên công nghệ của Delhi thiếu thì nay được bù đắp ở phía nam Mumbai bằng những đại lộ thênh thang, kết nối di động không bị gián đoạn và băng thông rộng ổn định. Theo nhà cung cấp dữ liệu Tracxn Technologies, từ năm 2017 đến 2019, thủ đô này đã sinh ra 2.562 công ty khởi nghiệp. Các cụm khác, đáng chú ý là ở Bengaluru, Mumbai, Hyderabad, Pune và Chennai, đã sản sinh thêm 4.500 startup khác. Ấn Độ hiện có 80.000 công ty khởi nghiệp. Những startup này đã huy động được 10 tỷ USD vào năm 2019, tăng từ 3,1 tỷ USD vào

năm 2012. Việc này đã đưa hoạt động đầu tư mạo hiểm của Ấn Độ chỉ đứng sau Mỹ (114 tỷ USD) và Trung Quốc (34 tỷ USD) nhưng vượt xa các nền kinh tế lớn hơn như Đức hoặc Pháp.

PitchBook, một công ty nghiên cứu, đã tính ra hiện ở Ấn Độ có 18 công ty kỳ lân không niêm yết. Những công ty này có giá trị tổng cộng 72 tỷ USD. Những kỹ sư và quản lý sáng giá giờ đây khao khát được làm việc cho họ, hoặc những người ủng hộ vốn mạo hiểm cho họ, thay vì phát triển sự nghiệp an toàn tại một công ty đa quốc gia, ngân hàng hoặc công ty nhà nước. Khoảng 150 công ty sẽ sớm trở thành kỳ lân khác có thể cán mốc 1 tỷ USD trong thời gian ngắn. Những công ty này hứa hẹn sẽ mang lại sự giàu có cho một số ít người. Đồng thời, những công ty này cũng có thể góp phần tái cơ cấu lại các bộ phận của nền kinh tế quốc gia. Mohandas Pai, một nhà đầu tư mạo hiểm và cựu giám đốc tài chính

của Infosys, một tập đoàn công nghệ khổng lồ địa phương, dự đoán rằng trong vòng một thập kỷ, các công ty khởi nghiệp Ấn Độ sẽ giúp tăng gấp ba GDP. Ông Pai không đơn độc với sự lạc quan của mình. Báo chí doanh nghiệp Ấn Độ phản ánh những câu chuyện khởi nghiệp huyền thoại. Các công ty vốn đầu tư mạo hiểm nước ngoài tràn ngập. Họ hy vọng sẽ gạt hái được thành công giống như của Flipkart, một nền tảng thương mại điện tử mà Walmart đã mua phần lớn cổ phần với trị giá 16 tỷ USD vào năm 2018. Vậy mà, mặc dù khởi nghiệp Ấn Độ đầy hứa hẹn là không thể chối cãi, nhưng cạm bẫy cũng đang chờ đợi.

Lĩnh vực vốn mạo hiểm Ấn Độ đã có một chặng đường phát triển dài. Năm 2005, khi Rajan Anandan, một đối tác của Sequoia Capital, một công ty vốn mạo hiểm khổng lồ của Thung lũng Silicon, trở về Ấn Độ sau khi đã gạt hái thành công ở Mỹ, thì toàn bộ vốn mạo hiểm giai đoạn đầu quan trọng đã gần như không còn. Các công ty nước ngoài bắt đầu lấp đầy khoảng trống. Những công ty lớn mạnh xuất thân từ California, bao gồm Accel, Matrix, Lightspeed, Bessemer và Norwest, đã thành lập các văn phòng hầu như tự trị tại Ấn Độ. Cũng như vậy là các quỹ giàu có của Singapore: Temasek và GIC; những gã khổng lồ công nghệ Trung Quốc, Tencent và Alibaba; và đương nhiên cả SoftBank của Nhật Bản. Họ đã được tiếp sức bởi các công ty địa phương hùng mạnh như Blume Capital. Những tập đoàn khổng lồ của Ấn Độ như Tata, Reliance và Mahindra cũng đều đã ra mắt những chi nhánh vốn mạo hiểm của mình. Các đơn vị vốn mạo hiểm cho biết họ nhận được hơn 5.000 kế hoạch thuyết phục, trình bày ý tưởng (pitching) một năm.

Hầu hết số tiền được chuyển vào các nền tảng quen thuộc: đi chung xe (ride-hailing) (Ola), giao đồ ăn (Swiggy, Zomato), cửa hàng tạp hóa trực tuyến (bigbasket), cho thuê xe hơi (Zoomcar), giáo dục trực

tuyến (Byju Muff). Công ty kỳ lân mới đầu tiên của năm 2020, HighRadius, cung cấp dịch vụ phần mềm (software-as-a-service: saas), một mô hình kinh doanh được thử nghiệm khác cung cấp cho các công ty những thứ như kế toán hoặc hỗ trợ khách hàng thông qua điện toán đám mây.

Xu hướng hướng tới những nền tảng quen thuộc là dễ hiểu. Và các nền tảng hoạt động ở Ấn Độ đơn giản và không yêu cầu phải sửa chữa cơ sở hạ tầng vật lý và kỹ thuật số ọp ẹp. Nhưng sự tăng trưởng của họ bị hạn chế ở một đất nước giàu nhân lực nhưng nghèo về thu nhập khả dụng. Và giống như các đối tác ở phương Tây, rất ít công ty trong số họ kiếm được tiền. Những lý do và sự biện hộ thì đều như nhau: các khoản đầu tư lớn là cần thiết để có được khách hàng mới và đạt được quy mô.

Rất khó để đánh giá thành công của chiến lược này. Thông tin về lợi nhuận thực tế, tiền mặt mà các nhà đầu tư mạo hiểm nhận được từ các khoản đầu tư của họ trái ngược với lợi nhuận vốn chưa thực hiện từ việc định giá quá mức. Những gì ở đó cho thấy sự thiếu vắng tiền lãi. Những người đã đánh giá các kế hoạch thuyết phục, trình bày ý tưởng thường được sử dụng để quyền tiền cũng chung quan điểm. Sự thực đúng như vậy, chỉ có một vài quỹ hoạt động được khoảng một thập kỷ là có những khoản đầu tư chín muồi. Nhưng những quỹ có hiệu suất hoạt động yếu thì sẽ có vấn đề. Oyo Rooms, một công ty có 7 năm tuổi chuyên nhượng quyền khách sạn áp dụng công nghệ (tech-infused budget-hotel) và đã phát triển mạnh trên 800 thành phố ở Ấn Độ và nước ngoài, đã phải sa thải công nhân và đối mặt với các câu hỏi về khả năng tồn tại của nó.

Việc định giá từng công ty, bao gồm cả Oyo, từ lâu ở mức 7,5 tỷ USD, vì thế ngày càng làm tăng mức độ nghi ngờ. Nhiều công ty được truyền thông địa phương “ca tụng là huyền thoại” chứ không phải được thị trường đánh giá. Điều đó giúp giải thích tại

sao thoái vốn “sạch”, thông qua niêm yết công khai là rất hiếm. Theo Bain, một công ty tư vấn cho biết, thương vụ Flipkart của Walmart đã chiếm 80% trong số 10 vụ thoái vốn lớn nhất trong năm 2018. Top 10 năm ngoái chỉ thu được 4 tỷ USD. Một nửa là doanh số bán cổ phần thứ cấp của một công ty vốn mạo hiểm cho một công ty khác. Chỉ có duy nhất, một công ty dịch vụ e-merchant 24 tuổi tên là Indiamart, là phát hành công khai.

Bộ máy quan liêu không thân thiện với nhà đầu tư cũng tạo ra nhiều rào cản đối với thoái vốn. Một bảng thuật ngữ về hợp tác ở Ấn Độ, từ chi nhánh Ấn Độ của một công ty vốn mạo hiểm của Mỹ, có thể dài tới 12 trang. Để niêm yết trên các sàn giao dịch chính của Ấn Độ, các công ty phải chứng minh có một vài năm có lợi nhuận. Luật pháp ngăn cản những người có cơ sở quản lý ở Ấn Độ, khởi nghiệp nước ngoài (cách tiếp cận của nhiều công ty khởi nghiệp thành công ở Israel) mà không phát hành lần đầu tại quê hương.

Mặc dù chủ trương ủng hộ kinh doanh, chính quyền của ông Narendra Modi đã khiến cho các công ty khởi nghiệp gặp nhiều khó khăn theo những cách khác nhau. Giống như những tập đoàn Ấn Độ lớn, họ phải đấu tranh với các quy tắc phức tạp và liên tục thay đổi. Một số là hà khắc và bừa bãi. Vào tháng 12, chính phủ đã chặn không cho các nhà cung cấp các

phương thức thanh toán kỹ thuật số thu phí từ các thương nhân sử dụng dịch vụ của họ, làm tổn hại mô hình kinh doanh của Paytm, công ty kỳ lân lớn nhất Ấn Độ. Chính phủ cũng đưa ra một hệ thống thanh toán công cạnh tranh với các nhà cung cấp tư nhân. Flipkart đã phải đối mặt với các hạn chế về nhập kho và chiết khấu, bị đánh thuế với thuế giao dịch phức tạp và bị các cơ quan cạnh tranh điều tra về các thỏa thuận bán hàng lâu dài.

Chi phí, sự phức tạp và hỗn loạn của thế giới vốn mạo hiểm Ấn Độ đang khiến nhiều công ty khởi nghiệp cố gắng hợp tác với nơi khác trong khi họ vẫn ở quy mô nhỏ. Một phân tích của Tracxn cho thấy trong số 73 công ty cung cấp dịch vụ phần mềm được nhận ít nhất 20 triệu USD tài trợ, 50 công ty có trụ sở bên ngoài Ấn Độ. Nhiều startup trốn đến Singapore, nơi các nhà quản lý nước ngoài có thể bắt chuyến bay chỉ 6 tiếng đến Delhi hoặc Mumbai. Nước Mỹ cũng đang hút họ với thị trường rộng lớn, bảo hộ tài sản trí tuệ tốt hơn, thuế thấp hơn và mạng lưới các nhà phân tích, công ty vốn mạo hiểm, luật sư và chủ ngân hàng sâu rộng. Rõ ràng, nếu Ấn Độ muốn giải phóng tiềm năng khởi nghiệp khổng lồ của mình, thì trước tiên họ phải tự hỏi tại sao một số doanh nhân và nhà đầu tư mạo hiểm lại đang muốn rời đi.

Phương Anh (theo Economist)

Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Chu Ngọc Anh: năm 2019 đã chứng kiến sự lan tỏa mạnh mẽ hoạt động khởi nghiệp sáng tạo trong toàn quốc và đã tiếp cận với quốc tế

HỆ SINH THÁI KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO CỦA VIỆT NAM 2019 (PHẦN CUỐI)

Theo Báo cáo của Quỹ đầu tư ESP Capital và Cento Ventures, trong năm 2019, hệ sinh thái khởi nghiệp của Việt Nam vươn lên đứng thứ ba trong số sáu quốc gia lớn nhất ASEAN, chỉ sau Indonesia và Singapore. Lượng vốn đầu tư mạo hiểm của Việt Nam chiếm 17% tổng vốn đầu tư trong khu vực, tăng từ mức 5% cho cả năm 2018, đứng thứ ba sau Indonesia (48%) và Singapo (25%).

HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO CỦA VIỆT NAM NĂM 2019

Cơ sở hạ tầng, vật chất kỹ thuật

Cơ sở hạ tầng bao gồm đường sá, cầu cảng, điện lực, viễn thông chất lượng cao, có đóng góp lớn đến sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST Việt Nam. Cải thiện hệ thống cảng biển, sân bay, cơ sở hạ tầng Internet giúp các doanh nghiệp khởi

ngiệp đưa hàng hóa của mình tới thị trường thế giới một cách nhanh chóng và thuận tiện. Với sự trợ giúp của cơ sở hạ tầng thuận lợi, những sản phẩm thủ truyền thống, đồ gia dụng được đan từ bèo tây, mây, tre lá, đồ gốm sứ, đồ đúc đồng, đồ gỗ mỹ nghệ,... của nhiều doanh nghiệp mới khởi nghiệp tại vùng nông thôn tìm được nguồn khách hàng trên thế giới như Mỹ, Châu Âu, Nhật Bản. Theo Hiệp hội Giao

Hỗ trợ

Hội nghị, diễn đàn, sự kiện

Cuộc thi khởi nghiệp

Truyền thông

Khu công nghệ cao

Khu làm việc chung

Vườn ươm/tổ chức thúc đẩy kinh doanh

nhận Kho Vận Việt Nam, tổng chi phí mà các doanh nghiệp phải trả cho dịch vụ logistic ở Việt Nam hiện đang ở mức cao hơn so với trung bình của thế giới, chiếm tới 25% GDP. Trong khi đó, theo World Bank, chi phí logistics của Mỹ khoảng 7,7% GDP/năm, các nước khối EU khoảng 10% GDP. Tại Châu Á, chi phí logistics của Singapore vào khoảng 8% GDP, Nhật Bản khoảng 11% GDP, Trung Quốc khoảng 8% GDP

Hệ thống Internet của Việt Nam có sự phát triển tương đối nhanh chóng và có độ bao phủ cao. Trong số 86 quốc gia được thống kê về chỉ số Internet toàn diện, Việt Nam xếp thứ 43 và đứng thứ ba trong khu vực Đông Nam Á, sau Thái Lan và Singapore. Năm 2019, số người dân sử dụng Internet cũng đạt khoảng 64 triệu người, chiếm 66% tổng dân số, tăng khoảng 28% so với năm 2017.

Hệ thống cơ sở hạ tầng hỗ trợ khởi nghiệp đã và đang được chính phủ đầu tư mạnh mẽ, đặc biệt là các trung tâm đổi mới sáng tạo và các khu công nghệ cao. Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã ra quyết định thành lập Trung tâm đổi mới sáng tạo quốc gia, được xây dựng tại Khu công nghệ cao Hòa Lạc và dự kiến khánh thành vào cuối năm 2020. Một loạt các khu công nghệ cao tại các thành phố lớn đã được xây dựng như Khu công nghệ cao TP. Hồ Chí Minh, Khu công nghệ cao Đà Nẵng, Khu công nghệ cao Hòa Lạc và thường xuyên được đầu tư xây dựng, nâng cấp mới cơ sở vật chất. Tháng 4/2019, Trung tâm Đổi mới sáng tạo về Internet vạn vật (IoT Innovation Hub), dự án hợp tác với công ty Ericsson (Thụy Điển) đã được ra mắt tại Khu công nghệ cao Hòa Lạc, cho thấy quyết tâm của Chính phủ trong việc nắm bắt cơ hội, thách thức mới trong các xu hướng mới nhất về số hóa, kết nối vạn vật của cuộc Cách mạng công nghệ lần thứ tư.

Với chủ trương tạo nên một trung tâm cho hệ sinh thái khởi nghiệp theo mô hình Block71 của Singapore và Station F Campus của Pháp, TP. Hồ Chí Minh đã

lên kế hoạch triển khai xây dựng Trung tâm Khởi nghiệp sáng tạo thành phố. Công trình sẽ được xây dựng tại số 123 Trương Định, Quận 3 và dự kiến sẽ được khởi công vào nửa đầu năm 2020. Tòa nhà có diện tích sàn khoảng 20.000 m², với tổng chi phí xây dựng vào khoảng 323 tỉ đồng. Đồng thời với kế hoạch xây dựng tại TP. Hồ Chí Minh, mô hình Block71 cũng được triển khai xây dựng tại Bình Dương, với sự hợp tác của Tổng công ty Becamex IDC và Đại học quốc gia Singapore. Dự án hứa hẹn không chỉ là một tòa nhà, không gian làm việc chung cho những người có ý tưởng khởi nghiệp, sáng tạo mà còn có những hoạt động khác như hỗ trợ hiện thực hóa ý tưởng, phát triển sản phẩm, mở rộng thị trường và kết nối với nhà đầu tư.

Khu công nghệ cao

Hệ thống cơ sở hạ tầng hỗ trợ khởi nghiệp đã và đang được Chính phủ đầu tư mạnh mẽ, đặc biệt là các trung tâm đổi mới sáng tạo và các khu công nghệ cao. Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã ra quyết định thành lập Trung tâm đổi mới sáng tạo quốc gia, được xây dựng tại Khu công nghệ cao Hòa Lạc và dự kiến khánh thành vào cuối năm 2020. Một loạt các khu công nghệ cao tại các thành phố lớn đã được xây dựng như Khu công nghệ cao TP. Hồ Chí Minh, Khu công nghệ cao Đà Nẵng, Khu công nghệ cao Hòa Lạc (Hà Nội) và thường xuyên được đầu tư xây dựng, nâng cấp mới cơ sở vật chất. Tháng 4/2019, Trung tâm Đổi mới sáng tạo về Internet vạn vật (IoT Innovation Hub), dự án hợp tác với công ty Ericsson (Thụy Điển) đã được ra mắt tại Khu công nghệ cao Hòa Lạc, cho thấy quyết tâm của Chính phủ trong việc nắm bắt cơ hội, thách thức mới trong các xu hướng mới nhất về số hóa, kết nối vạn vật của cuộc Cách mạng công nghệ lần thứ tư.

Khu làm việc chung

Hiện nay trên cả nước có khoảng 170 khu làm việc chung, tăng gấp gần 2,5 lần so với khoảng 70

khu của năm 2018. Sự tăng trưởng mạnh mẽ như vậy là do sự phát triển nhanh chóng của DNVVN, cũng như doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, dẫn đến nhu cầu cao đối với phân khúc văn phòng có giá cả hợp lý. Đáng chú ý là bên cạnh các startup và công ty công nghệ, nhiều doanh nghiệp và tập đoàn lớn có nhiều năm hoạt động cũng đang dần chuyển sang làm việc tại các khu làm việc chung bởi tính linh hoạt, sáng tạo, cơ sở vật chất hiện đại và dịch vụ tốt. Không còn chỉ là nơi cung cấp không gian, chỗ ngồi để làm việc, các khu làm việc chung trên cả nước đang dần trở thành một cộng đồng nhỏ, bao gồm đơn vị cung cấp dịch vụ giải trí, ăn uống, thể thao,... đáp ứng mọi nhu cầu của người dùng.

Các khu làm việc chung chủ yếu tập trung tại Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh, hai thành phố đi đầu về khởi nghiệp ĐMST trên cả nước. TP. Hồ Chí Minh là nơi tập trung nhiều khu làm việc chung nhất với 78 cơ sở, chiếm 45,9% số lượng địa điểm làm việc chung của cả nước. Tiếp theo là Hà Nội với 69 cơ sở, chiếm 40,6%. Đứng thứ ba là Đà Nẵng, thành phố khởi nghiệp trẻ, năng động với 17 địa điểm làm việc chung, chiếm 10%. Mặc dù mới chú trọng vào phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp ĐMST trong vài năm trở lại đây nhưng những bước tiến của Đà Nẵng về số lượng khu làm việc chung là vô cùng đáng ghi nhận. Ngoài ba thành phố lớn kể trên, các tỉnh có hoạt động khởi nghiệp tương đối phát triển như Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Hải Phòng,... cũng đã hình thành khu làm việc chung, phục vụ cho nhu cầu của doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST của tỉnh.

Đáng chú ý, những tập đoàn hàng đầu thế giới về cung cấp giải pháp khu làm việc chung cũng đã bắt đầu tiến vào thị trường Việt Nam với các trường hợp của Wework đến từ Mỹ, Kafnu đến từ Australia, Naked Hub đến từ Trung Quốc và Hive đến từ Hong Kong. Mỗi đơn vị trên đều đã có 1 cơ sở khu làm việc chung tại Việt Nam. Đặc biệt hơn cả là Regus, tập

đoàn đa quốc gia với trụ sở tại Luxembourg, đã có 5 khu làm việc chung tại Việt Nam tại cả Hà Nội, Đà Nẵng và thành phố Hồ Chí Minh. Sự có mặt của những thương hiệu lớn trên thế giới tại thị trường khu làm việc chung Việt Nam cho thấy tiềm năng to lớn của thị trường và có thể kì vọng sẽ có ngày càng nhiều thương hiệu khu làm việc chung quốc tế có mặt tại Việt Nam trong thời gian tới.

Vườn ươm doanh nghiệp khởi nghiệp

Tại Việt Nam hiện nay có 38 vườn ươm doanh nghiệp đang hoạt động, khoảng 72% tập trung tại Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh, hai thành phố với hoạt động khởi nghiệp ĐMST phát triển mạnh mẽ nhất trong cả nước. Đà Nẵng, thành phố khởi nghiệp trẻ cũng đã xây dựng 3 vườn ươm doanh nghiệp, tập trung vào thế mạnh của thành phố là du lịch, ẩm thực và công nghệ cao.

Bên cạnh 3 thành phố lớn, các tỉnh, thành phố có hoạt động khởi nghiệp phát triển cũng đã xây dựng được vườn ươm doanh nghiệp tại địa phương như Bình Dương, Cần Thơ, Sóc Trăng, Trà Vinh, Lâm Đồng và Thái Nguyên, trong đó Cần Thơ có 2 vườn ươm doanh nghiệp, còn 5 tỉnh còn lại mỗi tỉnh có 1 vườn ươm khởi nghiệp. Việc bắt đầu hình thành những vườn ươm khởi nghiệp tại các địa phương giúp cho doanh nghiệp khởi nghiệp tiếp cận được chương trình đào tạo, ươm tạo chuyên nghiệp, nhờ đó có thể vượt qua giai đoạn khó khăn ban đầu và phát triển ổn định, bền vững. Phần lớn các vườn ươm này được thành lập trong khoảng thời gian từ 2015 - 2018, cùng thời điểm với những cam kết mạnh mẽ của Chính phủ về hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp quốc gia và hoạt động khởi nghiệp lan tỏa mạnh mẽ tại các tỉnh, thành, địa phương.

Tổ chức thúc đẩy kinh doanh

Hiện tại ở Việt Nam có 23 tổ chức cung cấp các chương trình thúc đẩy kinh doanh với mục tiêu hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp nâng cao năng lực về

pháp lý, tài chính, kỹ năng thuyết trình để tiến tới kêu gọi vốn đầu tư thành công. Hà Nội là địa điểm tập trung nhiều tổ chức thúc đẩy kinh doanh nhất với 10/23 tổ chức, tiếp theo là TP. Hồ Chí Minh với 9/23 tổ chức. Đà Nẵng, Thái Nguyên và Huế có 1/23 tổ chức. Bên cạnh đó còn có Chương trình thúc đẩy kinh doanh Google Launchpad của Google. Chương trình được tiến hành trên toàn thế giới và đến năm 2017, chương trình đã chính thức tuyển chọn các startup tiềm năng của Việt Nam để tham gia.

Phần lớn các tổ chức thúc đẩy kinh doanh đều mới được thành lập, có thời gian hoạt động bắt đầu từ năm 2015, 2016. Trong năm 2019, có hai tổ chức thúc đẩy kinh doanh được thành lập là Thinkzone và Saola. Thinkzone tập trung chủ yếu vào lĩnh vực công nghệ tài chính, còn Saola là tổ chức thúc đẩy kinh doanh do 500 Startups, quỹ đầu tư mạo hiểm hàng đầu trên thế giới lập ra. Bên cạnh đó là việc hình thành và triển khai các chương trình thúc đẩy kinh doanh nhận được hỗ trợ từ Đề án 844 tại các đơn vị như Đại học Nông lâm Thái Nguyên, Học viện Bưu chính Viễn thông, Học viện Kỹ thuật Quân sự, Trung tâm Ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ, ... Đặc điểm của các chương trình này là tập trung vào từng lĩnh vực cụ thể như nông nghiệp, tài chính, ... hoặc tập trung vào giai đoạn kêu gọi vốn trên sàn chứng khoán cho startup, với kỳ vọng sẽ tạo lập được một thể hệ doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo mới có khả năng thu hút các nguồn vốn trong nước, nước ngoài để chiếm lĩnh thị trường quốc tế.

Liên kết KN ĐMST trong nước và quốc tế

Theo số liệu thống kê, năm 2019 có trên 250 sự kiện và hoạt động khởi nghiệp ĐMST đã được tổ chức, trải dài trên khắp cả nước và vươn ra thế giới. Trong đó, các sự kiện, hoạt động có quy mô từ trung bình (thu hút hơn 500 người tham dự) đến rất lớn (hơn 5000 người tham gia) chiếm khoảng 20%. Các sự kiện, hoạt động được tổ chức dựa trên sự phối

hợp, liên kết của nhiều cơ quan, tổ chức trong và ngoài nước với sự tham gia của nhiều chuyên gia đi đầu các lĩnh vực trong nước và nước ngoài.

Các sự kiện, cuộc thi cũng ngày càng hướng tới mục tiêu kết nối và gọi vốn thành công cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, có thể kể tới như trong lĩnh vực fintech (Cuộc thi Sáng tạo và Đầu tư Marubeni của Nhật Bản dành cho Startup Fintech; Cuộc thi SpaceShare Startup Talent, Hội nghị Việt Nam Venture Summit 2019, ...)

Ngoài những sự kiện khởi nghiệp tiêu biểu tại ba thành phố lớn Hà Nội, Đà Nẵng, TP. Hồ Chí Minh, năm 2019 bùng nổ nhiều sự kiện khởi nghiệp có quy mô tại nhiều vùng địa phương khác trên cả nước, trong đó phải kể đến Ngày hội khởi nghiệp ĐMST tỉnh Quảng Nam 2019 - Techfest Quảng Nam 2019, Ngày hội khởi nghiệp ĐMST Hải Phòng 2019 - Techfest Hải Phòng 2019, Ngày hội khởi nghiệp ĐMST tỉnh Lạng Sơn 2019 - Techfest Lạng Sơn 2019, Ngày hội Phụ nữ khởi nghiệp diễn ra tại ba tỉnh Lào Cai, Cần Thơ và Quảng Nam,...

Nổi bật là chuỗi sự kiện Ngày hội khởi nghiệp ĐMST quốc gia TECHFEST Việt Nam 2019 được tổ chức bao gồm: Các sự kiện Techfest vùng, các sự kiện Techfest quốc gia, các hoạt động kết nối đầu tư, huấn luyện và hàng chục hoạt động tại sự kiện chính diễn ra tại thành phố Hạ Long từ ngày 4-6/12/2019. Sự kiện này đã thu hút trên 6.500 lượt khách tham dự, 300 doanh nghiệp khởi nghiệp, trên 200 nhà đầu tư, quỹ đầu tư, diễn giả trong nước, quốc tế; 20 nước trong khu vực và trên thế giới, đã có 250 cuộc kết nối đầu tư diễn ra với số vốn đầu tư lên đến trên 14 triệu USD.

Trong năm 2019, hoạt động truyền thông về khởi nghiệp sáng tạo đặc biệt được chú trọng và đã có những sự phát triển tích cực cả từ trung ương tới địa phương. Các trang báo và trang tin điện tử, các kênh truyền thông như phát thanh, truyền hình và

các phương tiện truyền thông mới như mạng xã hội cũng đánh dấu nhiều kết quả đáng chú ý. Hầu hết các trang báo lớn đưa tin thường xuyên về khởi nghiệp sáng tạo và được độc giả quan tâm. Trên truyền hình, hiện tại có 10 chương trình về khởi nghiệp được phát sóng, tiêu biểu như: “Khởi nghiệp công nghệ” (VTV3), “Sức bật Khởi nghiệp sáng tạo” (HTV7), “Quốc gia khởi nghiệp” (VTV1); chương trình Shark Tank - gọi vốn đầu tư... Các chương trình này đã cung cấp cho khán giả những kinh nghiệm và kiến thức về kinh doanh, công nghệ, tài chính,... nhờ có sự phân tích và đánh giá trực tiếp từ nhiều góc nhìn của các chuyên gia và các nhà sáng lập doanh nghiệp.

Cổng thông tin khởi nghiệp ĐMST quốc gia (startup.gov.vn) cung cấp hệ thống thông tin hữu ích cho các nhà khoa học trẻ, thanh niên, sinh viên trên cả nước bao gồm: Hệ thống các cơ sở dữ liệu các doanh nghiệp khởi nghiệp, tổ chức ươm tạo, thúc đẩy kinh doanh, các quỹ đầu tư, cơ sở pháp lý, kiến thức và tư liệu phục vụ quá trình khởi nghiệp,.... Bên cạnh đó, để hỗ trợ cho các hoạt động ĐMST, mạng lưới các tổ chức đầu mối về hoạt động thông tin, thống kê KH&CN ở các Bộ, ngành, địa phương tiếp tục được kiện toàn và tăng cường kết nối thông qua Mạng nghiên cứu và đào tạo Việt Nam (VinaREN) và Cổng thông tin KH&CN quốc gia (vista.gov.vn).

CÁC DOANH NGHIỆP KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO CỦA VIỆT NAM

Những năm gần đây, xu hướng phát triển các mô hình kinh doanh khởi nghiệp sáng tạo đang diễn ra sôi động. Hiện có khoảng 3.000 công ty khởi nghiệp sáng tạo đang hoạt động với những mô hình sản phẩm sáng tạo và đột phá trên nhiều lĩnh vực đời sống. Số lượng doanh nghiệp vẫn tập trung ở những thành phố lớn như Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Đà Nẵng.

Công nghệ thông tin và truyền thông là một trong những ngành công nghiệp tăng trưởng nhanh nhất tại Việt Nam. Cùng với việc chuyển đổi sang nền kinh tế số, xu hướng phát triển công nghệ đang tập trung vào những lĩnh vực sau: Internet vạn vật; phân tích dữ liệu lớn; trí tuệ nhân tạo, học máy, công nghệ người máy; chuỗi khối; thực tế ảo và thực tế ảo tăng cường; in 3D và điện toán đám mây. Làn sóng phát triển của nhóm những công nghệ mới nổi này đã thúc đẩy sự hình thành của các doanh nghiệp khởi nghiệp ĐMST.

Về Internet vạn vật (IoT), ứng dụng tương đối đa dạng từ ngành nông nghiệp (Mimosa Tech với giải pháp nông nghiệp chính xác; Hachi với giải pháp khu vườn cá nhân tự động ở nhà thành phố); nhà thông minh (Smarthome) như sản phẩm của BKAV và Lumi; giao thông vận tải logistics (Abivin cung cấp giải pháp tối ưu hóa cho các phương tiện vận chuyển). Nhiều sự kiện liên quan được tổ chức, nhiều hoạt động kết nối được nhu cầu thực tế của các doanh nghiệp lớn như Intels, Điện Quang, Acis, ...

Về dữ liệu lớn, một số cái tên tiêu biểu có thể kể đến là PowerSell (Quán quân cuộc thi Startup Việt 2018) - nền tảng quản lý bán hàng đa kênh tự động, hay trong lĩnh vực du lịch, Luxstay (Startup đã nhận được cam kết đầu tư đến 6 triệu USD tính đến tháng 7/2019) và Bedlinker (Dự án đạt giải nhất trong cuộc thi khởi nghiệp sáng tạo ứng dụng công nghệ thông tin phát triển du lịch 2019 do Tổng cục Du lịch tổ chức) nhờ vào việc khai thác dữ liệu người dùng trên chính ứng dụng của mình, đã cải thiện việc kết nối giữa chủ nhà và khách du lịch, đồng thời tạo ra những tour du lịch hấp dẫn hơn, nâng cao cả hoạt động xây dựng thương hiệu và quảng bá hình ảnh. Các cuộc thi kinh doanh, khởi nghiệp trong lĩnh vực Dữ liệu lớn cũng tạo được nhiều sự quan tâm từ cộng đồng như Startup Việt 2019 đã lựa chọn ra 25

dự án xuất sắc nhất đều tập trung vào ứng dụng các công nghệ ứng dụng IoT, Big Data, AI trong đa dạng các lĩnh vực như y tế, giáo dục, du lịch, tài chính, thương mại điện tử như Tubudd, QR Guilding, Trip Hunter, Tidy, GoodCV, BlueCare.

Về trí tuệ nhân tạo, là công nghệ được ứng dụng đa lĩnh vực, đạt được nhiều bước tiến đáng kể. Có thể kể tới: Gotit! - Ứng dụng giáo dục giúp người dùng giải đáp các bài tập của mình thông qua việc kết nối với các chuyên gia tham gia vào nền tảng, hay OhmniLabs - Robots giúp việc hướng dẫn đối tượng sử dụng là người già. Trong lĩnh vực y tế là hệ thống Harrison-AI - chăm sóc sức khỏe nhờ trí tuệ nhân tạo. Và Hana.ai là một startup trong thị trường trợ lý ảo nhằm giúp doanh nghiệp nâng cao hoạt động bán hàng và chăm sóc khách hàng. Trong khuôn khổ Ngày hội Trí tuệ nhân tạo (AI4VN), sự kiện AI Startup Showcase đã quy tụ nhiều startup tiềm năng trong lĩnh vực phát triển và ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) như Minet - nền tảng kết nối nhân

hàng với người ảnh hưởng nhỏ, siêu nhỏ trên mạng xã hội lớn nhất Châu Á, Xeca - giúp người dùng có thể kết nối được với các nhà xe cho chuyến đi đường dài của mình, ...

Về chuỗi khối (blockchain), những công ty đi đầu trong việc phát triển công nghệ chuỗi khối tại Việt Nam là Vietnam Blockchain Corporation (VBC), NextTech, Nexus Frontier Tech, Wowtrace. VBC cũng lọt vào top 10 của cuộc thi về khởi nghiệp trong lĩnh vực Blockchain - SharkChain nằm trong khuôn khổ sự kiện Vietnam Startup Blockchain 2019.

Nguyễn Lê Hằng

Tài liệu tham khảo

- *Hệ sinh thái đổi mới sáng tạo Việt Nam 2019: Hội tụ nguồn lực để phát triển của Văn phòng Đề án 844)*

- *Economist Intelligence Unit, 2018. Inclusive Internet Index. EIU: London, England*